

Tájékoztató
az Országimázs Központ tevékenységének
vizsgálatáról

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (KEHI) a vizsgálatot a Kormány által meghatározott azonnali ellenőrzési feladatokról szóló 2182/2002. (VI. 8.) Korm. határozat alapján, a KEHI 2002. II. félévi ellenőrzési munkatervének jóváhagyásáról szóló 2204/2002. (VII. 2.) Korm. határozatban foglaltak szerint végezte.

Az ellenőrzés célja volt annak megállapítása, hogy az Országimázs Központ gazdálkodása mennyiben felelt meg az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.), a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.), a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény (Kbt.), továbbá az ezekhez kapcsolódó jogszabályok előírásainak.

I. A szervezet létrejötte, gazdálkodása

A Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter (MeHVM) a Miniszterelnöki Hivatal (MeH) Szervezeti és Működési Szabályzatának (SzMSz) módosításával 2000. február 01-én alakította meg az Országimázs Központot a MeH főosztályi szintű szervezeti egységként.

Az Országimázs Központ feladata az országkép kialakítása és az állami ünnepek programjainak megszervezése és lebonyolítása volt. Szakmai tevékenységét a MeH kommunikációért felelős politikai államtitkárának közvetlen felügyelete mellett végezte.

Az Országimázs Központ a MeH költségvetésében a fejezeti kezelésű előirányzatokból a rendelkezésére bocsátott célelőirányzatokkal gazdálkodott. Kötelezettség vállalására és a szakmai teljesítések igazolására az Országimázs Központ főosztályvezetője és munkatársai voltak jogosultak.

A kötelezettségvállalások érvényességéhez a MeH kommunikációért felelős politikai államtitkárának ellenjegyzésére, a pénzügyi fedezet rendelkezésre állásáról a MeH költségvetési főosztályvezetőjének igazolására volt szükség.

Ügyrendjét az Országimázs Központ – az SzMSz-t hatályba léptető MeHVM utasításokban előírt határidők be nem tartásával – megkésve dolgozta ki, annak jóváhagyására csak 2001.09.26-án került sor. Szabályozatlan maradt a kiadások teljesítésének előzetes ellenőrzéséhez kapcsolódó intézményi munkarend, a munkafolyamatba épített ellenőrzés rendszere sem működött. Az ellenőrzések megállapításai nem hasznosultak, a közpénzek kontrollálatlan módon kerültek felhasználásra.

II. Az Országimázs Központ rendelkezésére bocsátott célelőirányzatok és azok felhasználása

Az Országimázs Központ részére az Országgyűlés – országkép építésre és kommunikációs feladatokra – a költségvetési törvényekben összesen 18.766,8 M Ft előirányzatot hagyott jóvá. Ebből 2002.07.08-ig 12.986,2 M Ft pénzügyi teljesítés történt, a következők szerint:

Érték: M Ft-ban

Év	A jogcím csoport megnevezése	Eredeti előirányzat	Módosított előir. *	Pénzügyi teljesítés
2000.	Országkép építés és kommunikációs feladatok	4.316,0	3.986,3	3.657,0
	Országkép építés és tájékoztatási feladatok	4.625,4	4.834,4	3.901,7
	Kulturális kiadványok	740,0	730,1	125,5
	Gazdaságfejlesztési eszközprogram	1.470,0	1.782,5	1.463,2
	Költségvetési tájékoztató	390,0	390,0	10,5
2001.	Összesen:	7.225,4	7.737,0	5.500,9
	Országkép építés és tájékoztatási feladatok	4.625,4	5.617,3	2.410,7
	Kulturális kiadványok	740,0	1.101,9	537,6
	Gazdaságfejlesztési eszközprogram	1.470,0	1.789,1	874,7
	Költségvetési tájékoztató	390,0	395,3	5,3
2002.	Összesen:	7.225,4	8.903,6	3.828,3
	Mindösszesen:	18.766,8		12.986,2

* Valamennyi módosítást tartalmazza, így az előirányzatból történt megvonást, a fejezetek közötti pénzeszközátadás-átvételeket, a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatósága (MKGI) és a MeH igazgatás részére átadott előirányzatokat, a visszaigazolt pénzmaradványt.

2000. évben a költségvetésről szóló 1999. évi CXXV. törvény országkép építésre és kommunikációs feladatokra 4.316 M Ft-ot hagyott jóvá. Bár az

Országimázs Központ forráslehetőségeit év közben a kormány is módosította, felhasználható forrásként a fejezetnél így is 3.986,3 M Ft állt rendelkezésre. A pénzügyi teljesítés (közvetlen fejezeti kifizetéssel) 3.657 M Ft volt.

A kötelezettség-vállalás jelentősebb tételei voltak:

• Állami ünnepségek szervezése és bonyolítása	1.240,5 M Ft
• „Álomalapítás” szilveszteri rendezvény sorozat	412,8 M Ft
• Millenniumi Országjáró arculati terv és 3. példányszám	475,7 M Ft
• Költségvetési füzet kiadvány (3,8 millió db)	297,5 M Ft
• Sidney-i Magyar Kulturális Napok bonyolítása	191,5 M Ft
• Sidney-i Magyar Kulturális Napok média kampánya	93,6 M Ft
• Millenniumi évre reprezentatív kiadvány	150,9 M Ft

A 2001-2002. évekre a költségvetésről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény mindkét évre vonatkozóan azonos összegben 7.225,4 M Ft előirányzatot hagyott jóvá az Országimázs Központ által felhasználható célelőirányzatként, négy jogcím-csoporton.

2001. évben:

Országkép építés és tájékoztatási feladatok jogcím-csoport:

A jogcím-csoporton jóváhagyott 4.625,4 M Ft eredeti előirányzatot növelte az Oktatási Minisztériumtól a Kommunizmus áldozatainak ünnepségére átvett 2,5 M Ft, az Országgyűlés Hivatalától a Parlamenti Gyermekek Karácsonyra átvett 6 M Ft, valamint az egyik kft.-től visszautalt (10,7 M Ft) összeg. (A 2000. évben számla és teljesítés-igazolás alapján kifizetett, de valójában el sem készült 9 db film összege.)

A MeH igazgatás cím részére 63,6 M Ft, az MKGI részére 77,6 M Ft előirányzat-átadás történt. Az Országimázs Központ részére rendelkezésre álló források összege az előző évről visszaigazolt pénzmaradvánnyal 4.834,4 M Ft-ra módosult, mellyel szemben a pénzügyi teljesítés 3.901,7 M Ft volt. A keletkezett tárgyévi maradvány kötelezettségvállalással lekötött volt.

A jogcím-csoportot érintő főbb kötelezettségvállalások voltak:

- Nemzeti és állami ünnepek szervezése, bonyolítása 1.189,8 M Ft
 - Millenniumi Országjáró c. kiadvány gyártása 819,4 M Ft
 - Millenniumi Országjáró terjesztése 338,0 M Ft
 - Szilveszteri rendezvénysorozat 537,5 M Ft*
 - „Amit a szívedbe rejtész” kampány 493,5 M Ft
 - Mill. Kiáll. és Rendezv. Közp. komm. feladatai 173,7 M Ft*
 - Adventi gyertyagyújtás és Parlamenti Karácsony 155,1 M Ft*
- (* A kiadásokból 802,4 M Ft pénzügyileg 2002-ben teljesült.)

Kulturális kiadványok jogcím-csoport:

A 740 M Ft-os eredeti előirányzat a „Számadás” kiadványhoz a Belügyminisztériumtól átvett 6,0 M Ft-tal növekedett, az MKGI-nek átadott 15,9 M Ft-tal csökkent, így a módosított előirányzat 730,1 M Ft lett. Pénzügyi kifizetést ezen a jogcímen csak 125,5 M Ft összegben teljesítettek.

E tétel terhére történt 50 M Ft pénzeszköz-átadás a Nemzeti és Kulturális Örökség Minisztériuma (NKÖM) részére egy korábbi televíziós filmsorozat más (könyv, VHS, CD, és DVD) formátumokban történő megjelentetésére.

Az Országgyűlési Beszámoló készítésére 37,9 M Ft-ot fizettek egy kft.-nek, és 20 M Ft támogatást nyújtottak egy kiadói kht. részére.

Gazdaságfejlesztési eszközprogram jogcím-csoport:

Az eredeti 1.470 M Ft-os előirányzat a Gazdasági Minisztériumtól a Széchenyi Tervhez biztosított 326,5 M Ft-tal és az MKGI-nek átadott 14 M Ft-tal 1.782,5 M Ft-ra módosult. A pénzügyi teljesítés (közvetlen fejezeti kifizetéssel) 1.463,2 M Ft volt.

A jogcím-csoportot érintő jelentősebb kötelezettségvállalások voltak:

- A Folger Shakespeare Library Gála (Washington) rendezvény kiadásai 66,1 M Ft
- Millenniumi Országjáró kiadvány 6. számának gyártása és terjesztése 269,0 M Ft
- Az olimpia gazdaságélénkítő hatásának kommunikációja * 319,3 M Ft
- Széchenyi Terv kampányának költségei 699,4 M Ft
- „Meeting Point” c. kampány kiadásai 180,9 M Ft

- Hallgatói hitelrendszer kommunikációja 232,0 M Ft
(* 2002-ben maradványból került kifizetésre.)

Költségvetési tájékoztató jogcím-csoport:

A 390 M Ft-os eredeti előirányzatból a tárgyévi pénzügyi teljesítés mindössze 10,5 M Ft volt. Ebből fizették ki az egyik kft. részére a keretszerződésben meghatározott készenléti díj 2 havi összegét (7,5 M Ft) és a szerződések „ellenjegyzésével” megbízott jogi tanácsadó 2 havi (1,5 M Ft/hó) tiszteletdíját.

2002. évben (2002.07.08-ig):

Országkép építés és tájékoztatási feladatok jogcím-csoport:

A 4.625,4 M Ft-os eredeti előirányzat a Nemzeti és Kulturális Örökség Minisztériumától a Terror Háza Múzeum avatásával kapcsolatban átvett 87 M Ft-tal növekedve, a MeH igazgatási cím és az MKGI részére történt 13,1 M Ft-os előirányzat átadással 4.699,3 M Ft-ra módosult.

Az aktuális előirányzat a 2001. évi előirányzatosított maradványt is figyelembe véve 2002.07.08-án 5.617,3 M Ft, a pénzügyi teljesítés 2002.07.08-ig 2.410,7 M Ft volt.

Főbb pénzügyi kötelezettségek a következők voltak:

• Március 15-ei nemzeti ünnep	377,8 M Ft
• Millenniumi Országjáró gyártása	340,1 M Ft
• Millenniumi Országjáró terjesztése	214,8 M Ft
• Társadalomtudományi kutatási projektek	103,6 M Ft
• Kutatások eredményeinek kommunikálása	197,2 M Ft

Kulturális kiadványok jogcím-csoport:

Az eredeti 740 M Ft-os előirányzat az MKGI részére történt előirányzat-átadással 733,7 M Ft-ra csökkent.

A előirányzatosított maradványt is figyelembe véve az aktuális előirányzat 2002.07.08-án 1.101,9 M Ft volt. Pénzügyi teljesítésre 537,6 M Ft összegben került sor.

Jelentősebb összegű kötelezettségvállalások voltak:

- Országgyűlési Beszámoló c. kiadvány 129,1 M Ft
 - Közalapítvány támogatása 20,0 M Ft
 - Kiadói kht. támogatása* 13,4 M Ft
- (* A támogatást a helyszíni vizsgálat lezárását követően a 2002. évre kötött megállapodásban szereplő 40 M Ft-ra kiegészítették.)

Gazdaságfejlesztési eszközprogram jogcím-csoport:

Az eredeti 1.470 M Ft-os előirányzat a visszaigazolt 319,3 M Ft-os maradványt és a MKGI részére történt 0,2 M Ft-os átadást figyelembe véve is figyelembe véve 1.789,1 M Ft-ra módosult. A pénzügyi teljesítés 2002.07.08-ig 874,7 M Ft volt.

A felhasználás jelentősebb tételei voltak:

- Széchenyi Terv kampányköltségei 320,4 M Ft
- Hallgatói hitelrendszer kommunikációja 193,2 M Ft

Költségvetési tájékoztató jogcím-csoport:

A 395,3 M Ft módosított előirányzatból felhasználás csupán 5,3 M Ft összegben történt.

III. Az Országimázs Központ vállalkozásonkénti kifizetései (az érintett cégek megnevezése nélkül)

A KEHI által szűrőpróbaszerűen vizsgált tételek összege a vizsgált időszakban 7.559,4 M Ft volt, mely az Országimázs Központ által felhasznált 12.986,2 M Ft előirányzat 58,2 %-át jelentette.

A 12.986,2 M Ft-os pénzügyi teljesítésből egy kft. 502,3 M Ft összegben (az összkiadás 3,9 %-a) részesült, egy másik kft. részére 10.153,0 M Ft (az összkiadás 78,2 %-a) került kifizetésre. E *két vállalkozás részére együttesen a kiadások 82,1 %-át fizették ki*. A különbözeten 20 vállalkozás és 107 egyéb megbízással foglalkoztatott kisebb cég osztozkodott (9,1 %-os, illetve 8,8 %-os mértékben).

A vállalkozások által elvégzett főbb feladatok	Kifizetett összeg (M Ft)
A miniszterelnök és a Kormány tagjai politikai tevékenységének audiovizuális dokumentálása (film, fotó)	502,3
Állami ünnepek szervezése, bonyolítása	2.808,1
Karácsonyi és szilveszteri rendezvények bonyolítása	1.105,4
Kiadványok készítése	2.639,1
Kormányzati kommunikációs tevékenység	2.903,2
Különböző rendezvények szervezése, bonyolítása	697,2
Összesen:	10.153,0
Lapterjesztés	552,8
Közvélemény-kutatások előkészítése, végrehajtása	135,0
Kht. támogatása (idegen nyelvű kiadványok előállítása)	60,0
TV sorozat más formátumokban történő megjelenítésének támogatása	50,0
Marketing kommunikációs tevékenység végzése	44,1
Szerződések előkészítése, „ellenjegyzése” ügyvéd által	42,0
Megbízási szerződések kifizetése dologi kiadásból	78,3
Rendezvények közlekedési biztosítása	36,3
Rendezvények energiaellátása	34,5
Világenciklopédia vásárlása	30,0
Közalapítvány támogatása (TV sorozat előállítása)	20,0
2000. augusztus 20-ai állami ünnepség biztosítása	18,4
Rendezvények szolgáltatásainak biztosítása	16,4
Közvélemény kutatás végrehajtása telefonos módszerrel	16,1
Millenniumi Magyar Filmszemle bonyolítása	11,3
Zászlók biztosítása ünnepekre	10,9
Szerződések, költségvetések vizsgálata ügyvédi iroda által	6,4
Hangosítási, világosítási feladatok végzése	5,3
Rendezvények egyéb irányú biztosítása	5,1
Rendezvények hangosítási-, világosítási költségei	5,0
Különféle egyéb szolgáltatások igénybevétele több vállalkozótól	1.153,0
Összesen:	12.986,2

IV. *A vizsgálat főbb megállapításai az Országimázs Központ gazdálkodását érintően*

1. *A miniszterelnök és a kormány tagjai tevékenységének audiovizuális dokumentálása* kapcsán a vizsgált időszakban 298 db filmet, valamint fotókat készítettek egy kft.-vel, amelyért 446,1 M Ft-ot fizettek ki részére. Ezen felül a keretszerződésben meghatározott készenléti díj ellenértékeként további 36,2 M Ft is kifizetésre került.

A szakértői vélemények szerint *a szerződések nem rendelkeztek megfelelően a felvételek szerzői jogával, nem tisztázták a fotó negatívok sorsát, nem határozták meg a filmek tartalmi, esztétikai, dokumentáció-szakmai és technikai minőségét, nem rendelkeztek az elkészült anyagok tartalmi, technikai, minőségi átadására, átvételére, a teljesítés igazolására, az esetleges hibás teljesítésre és azok következményeire.*

A filmek elkészültét és átvételét rögzítő teljesítés-igazolások egymondatosak, formálisak. A filmeket a vizsgálat álláspontja szerint megtekintés nélkül vették át, amelyet alátámaszt az a tény, hogy az Országimázs Központ 2000. évben 9 db, valójában el sem készült film számláját is kiegyenlítette, melynek visszafizetésére – késedelmi kamatra igényt nem tartva – csak a következő évben került sor. A szakértői vizsgálatra átadott filmek között volt olyan, mely címével ellentétben más felvételeket tartalmazott. A filmek bevételezését, nyilvántartását nem biztosították, leltári felelősséget nem állapítottak meg, leltározást nem végeztek.

A KEHI véletlenszerű mintaválasztással 21 db film költségvetését szakértőkkel is megvizsgáltatta.

A szakértők megállapítása szerint *a filmek amatőr szintűek*, az utómunkák, egyes produkciós költségek és a nyersanyag *költségei túltervezettek*, vagy a felszámított munkák ténylegesen nem történtek meg. A szakmában általánosan elfogadott árakhoz képest *a költségek 50-88 %-ának felszámítása indokolatlan.*

A szakvélemények szerint *a felvételek jóval egyszerűbb felvételi eljárással és eszközökkel, valamint kisebb stábbal és alacsonyabb költségráfordítással is elkészíthetők lettek volna.*

Az ellenőrzés egyes vizsgálni tervezett, rendkívül költséges reklám- és sportfilmeket nem lelt fel (pl. a lakásépítés támogatásáról készített 55 másodperces, 39,5 M Ft-os reklámfilm).

A MeH által kötött szerződések tartalmi véleményezésére a KEHI szakértőt kért fel. A szakvélemény szerint ***a szerződések megfogalmazásakor nem vették kellőképpen figyelembe a megrendelő érdekeit***, a teljesítési készséget biztosító mellékkötelmek (pl. kötbér) a nem pontos megfogalmazás miatt valódi biztosítékot nem jelentettek. Egyes szerződések (pl. filmkészítés) esetében a szerzői jogok gyakorlása csak a szerződés lejártáig illette meg a megrendelőt, amely pl. a Filmarchívumban tárolt készletek esetében a további felhasználás, hasznosítás során jogi problémákat vethet fel.

A vizsgálat megállapítása szerint megsértették az Áht. 104. § (3) bekezdésében („a vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni”), az Szt. 15. § (3) bekezdésében („a könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak kell lenniük ... (valódiság elve)”, valamint a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról hatályban levő 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet 3. §-ában foglalt előírásokat („A könyvtári állomány ellenőrzése (a továbbiakban: leltározás), valamint állomány-nyilvántartásból való törlése egyaránt a könyvtári leltár (állomány-nyilvántartás) alapján történik. A könyvtári állomány leltározásának módja mennyiségi felvétel, amelynél az összehasonlítást a nyilvántartások alapján a felvétel alkalmával kell végrehajtani, úgy hogy a leltározás során az állomány tételesen kerüljön a nyilvántartásokkal összehasonlításra”).).

2. A washingtoni Folger Shakespeare Library Gála rendezvény forgatókönyvének elkészítésére, a műsor megtervezésére és lebonyolítására 370 db ajándécsomag elkészítésére, valamint az eseményen felszolgálásra kerülő magyar borok biztosítására az Országimázs Központ egy kft.-vel eseti szerződést kötött bruttó 63,9 M Ft összegben.

A ténylegesen kifizetett összeg 66,7 M Ft volt. A túllépést a reprezentációs, ajándékozásra fordított költségek többletkiadásaival indokolták.

Csupán ***ajándékozásra 28,1 M Ft-ot költöttek***. Az ajándécsomagok beszerzését, a többletköltségek felmerülését igazoló számlák, továbbá az ajándéktárgyak átvételére, illetve átadására vonatkozó dokumentumok nem kerültek elő, így ***nem igazolható a költségek felmerülésének jogossága***.

A rendezvény elnökségének (3 fő) átadott dísz tárgyak (herendi porcelánok) eredetileg tervezett 0,8 M Ft-os előirányzatát 2,2 M Ft-tal túllépték. A költségvetésben jelentős tétel az ajándékozásra szánt CD lemezek 11,7 M Ft-os előállítási költsége. CD lemezt a vizsgálat részére bemutatni nem tudtak, így

annak szakértői vizsgálatára nem kerülhetett sor. A fellelt okmányok a rendezvényen részt vevők körére vonatkozóan utalást nem tartalmaznak.

3. A **2001. augusztus 20-ai állami ünnepség** megszervezésére és lebonyolítására az Országimázs Központ 3 db eseti szerződést kötött egy kft.-vel, melyre ténylegesen 831,4 M Ft-ot fizettek ki.

A teljesítést igazoló jegyzőkönyv szerint **a teljesítést igazoló anyagokat** ahhoz mellékeltek, ezeket azonban **a vizsgálat részére átadni nem tudták**.

Az előre nem látható költségekre kifizetett 10,7 M Ft többletköltség a vizsgálat véleménye szerint tervezhető lett volna (pl. kordonok, kötelek, zászlórúd bérlete, kábelörzés, pólók a fellépő gyermekeknek, stb.). **A többletköltségekről szóló kimutatást az Országimázs Központ nem igazolta, ezért a kifizetés jogossága nem bizonyított.**

4. **Különböző sportrendezvények kampányköltségeire az Országimázs Központ** 2001-ben engedély és költségvetési tervezés nélkül **147,2 M Ft értékben teljesített kifizetést**. A KF PÁT csak egy esetben (Vízilabda EB) kérte a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter engedélyét az esemény kiemelt eseménnyé nyilvánítására és a lebonyolítás engedélyezésére (jóváhagyó dokumentum nem került elő). A C.S.I.O. lovas díjugrató verseny esetében a szervezés költségeit is magára vállalta az Országimázs Központ, melynek fővédnöke a Magyar Köztársaság miniszterelnöke volt. A rendezvény aláírást és jóváhagyást nélkülöző költségvetésében 6 M Ft értékben lovas pálya-akadályok beszerzése is szerepelt. Ezek a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatóságánál kerültek bevételezésre, ma is fellelhetők, további hasznosításuk lehetősége azonban kérdéses. **A sportrendezvények költségeinek felvállalása és országkép építéssel való kapcsolata a KEHI álláspontja szerint vitatható.**

5. Az Országimázs Központ **„az olimpia gazdaságélénkítő hatása”** kormányzati kommunikációjának megtervezésére és a célközönséghez való eljuttatására 2001-ben és 2002-ben 356 M Ft-os szerződést kötött egy kft.-vel.

A szerződés költségvetésében **113,4 M Ft összegben** 21 db sportfilm gyártási költsége is szerepelt. **A filmek a Filmarchívumban nem voltak fellelhetők**, holott a teljesítés-igazolásról szóló jegyzőkönyv szerint a filmeket az Országimázs Központ osztályvezetője átvette.

6. A *Millenniumi Országjáró* c. kéthavonta megjelenő kiadvány gyártásával az Országimázs Központ egy kft.-t bízott meg 1.800 M Ft értékben. A kéthavonta megjelenő tájékoztató lap költsége a vizsgált időszakban a postai terjesztéssel együtt 2.360 M Ft-ot tett ki. A teljesítésre vonatkozó formális igazolások alapján ***nem bizonyított a teljesítés tényleges megtörténte.***

A *kiadvány* a KEHI álláspontja szerint a MeH által alapított, közlönykiadásra szakosodott kft.-vel ***olcsóbban is előállítható lett volna***, ezért az ellenőrzés indokolatlannak tartotta külső cég bevonását. A KEHI által bekért nyilatkozat alapján a nyomdaköltségeket (3,6 millió db 24 oldalas kiadványra) nettó 21 Ft/db összegért vállalták volna 2001. évi árszinten.

Ezzel szemben a kft.-vel megkötött első eseti szerződés aláíratlan, nem hiteles költségvetést tartalmazó mellékletében nyomdaköltségként (3,8 millió db kiadványra, de 2000. évi áron) 33,8 Ft/db összeget terveztek.

7. Egy *televíziós filmsorozat más formátumokban történő megjelentetése* érdekében az Országimázs Központ a NKÖM részére 50 M Ft pénzeszközt adott át 2001. július 12-én. A NKÖM a működési célú pénzeszközt továbbadta egy kft.-nek. A megállapodásokban az Országimázs Központ és a NKÖM ***nem rögzítették, hogy az átadott összegből a vállalkozásnak ténylegesen mit kell teljesítenie.***

A szerződésben meghatározottak teljesítése (határidő: 2001. október 15.) az ellenőrzés lezárásáig nem történt meg. A kft. az átvett pénzeszközzel a NKÖM-nek (a NKÖM az Országimázs Központnak) 2001. december 31-ig nem számolt el.

Az Országimázs Központ 2002. április 9-i felszólítására a NKÖM által ***elszámolás címén benyújtott, a kft. által megküldött számlák fiktívek***, tekintettel arra, hogy a DVD másolatok, illetve a könyv II. kötete nem készült el. A kft.-t 2002-ben az ISM is támogatta 50 M Ft-tal. A kft. a teljesítési határidőt ez esetben sem tartotta be.

A NKÖM Művészeti Főosztálya 2002. szeptember 10-én mindkét pénzeszközátadással kapcsolatban az elszámolások kiegészítését kérte, melynek felülvizsgálatát követően ***a NKÖM közigazgatási államtitkára az ügyvel kapcsolatban*** szakértői vizsgálatot rendelt el, majd intézkedett a kft. felé a teljesítés nélkül kifizetett 100 M Ft visszafizetésére, illetve 2002. október 7-én ***büntető feljelentést tett a kft. ellen.***

8. *Az Országimázs Központ egy közalapítványt (2002. április 11-én a kérés napján) 20 M Ft-os vissza nem térítendő támogatásban részesített* egy 60 részes TV sorozatról készülő kiadvány és videofilm költségeihez való hozzájárulásként. A közalapítványnak 2002. december 31-ig kellett a MeH felé tételesen elszámolnia. Az összeget a közalapítvány továbbadta egy másik, pécsi székhelyű alapítványnak. *A szerződés elosztási tervet nem tartalmaz.*

9. *A MeH által alapított kiadói kht. 3 szerződésben 2001-2002-ben összesen 64 M Ft-os támogatásban részesült*, melyből 60 M Ft az Országimázs Központ előirányzatait terhelte. A támogatást a három idegen nyelven, kéthavonta megjelentetni szándékozott kiadvány szerkesztése, előállítása és terjesztése érdekében folyósították. A vizsgálat befejezéséig 3 példányszámot jelentettek meg. *A megjelent kiadványok teljes körű elosztására vonatkozó hiteles dokumentumot* (a Külügyminisztérium és egyes NKÖM intézmények részére átadott mennyiségek kivételével) az ellenőrzés számára *bemutatni nem tudtak.*

Összefoglalva:

Az Országimázs Központ a költségvetési törvényekben országkép építésre, tájékoztatásra és kommunikációs feladatokra jóváhagyott pénzeszközöket elnagyolt tervek, esetenként spontán döntések alapján, nagyvonalúan, a szűrőpróbaszerűen vizsgált esetek többségében – az Szt. és az Áht. előírásainak folyamatos megsértésével – az állami költségvetés számára hátrányosan használta fel.

A szakmai teljesítések igazolásához a megkötött szerződésekben az Országimázs Központ nem követelte meg a teljesítés tényleges megtörténtét igazoló dokumentumok csatolását, mellyel megsértette az Szt. 15. § (3) bekezdés a) pontjának előírásait, mely szerint: „A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak (a valódiság elve)”.

Az Országimázs Központ több vizsgált esetben a vagyonnal nem felelős módon, nem rendeltetésszerűen gazdálkodott, mellyel megsértette az Áht. 104. § (3) bekezdésének előírását: „A vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni.”

A közbeszerzési eljárások eredményeként ***megkötött keretszerződések nem feleltek meg a Kbt. előírásainak***, mert:

- az egyik kft.-vel 1999-ben megkötött keretszerződéshez a jelentkezők bontásáról jegyzőkönyvet az ellenőrzés részére nem tudtak átadni, mellyel megsértették a Kbt. 54. §-ában foglaltakat;
- egy másik kft.-vel a megkötött keretszerződéssel azonos napon eseti szerződést is kötöttek, mellyel túllépték a keretszerződésben megállapított összeget. Túllépés miatt a keretszerződés módosítására a Kbt. 73. § (1) bekezdése nem ad lehetőséget, ezért a túllépés összegére újabb közbeszerzést kellett volna kiírni;
- egy vállalkozás esetében a lefolytatott közbeszerzési eljárás során más tartalmú volt az ajánlati felhívás a Közbeszerzések Tanácsa, és más az ajánlatkérők felé. Az eltérő bírálati szempontrendszer miatt az ajánlatkérő a meghozott döntésével megsértette a Kbt. 24. § (1) bekezdésében foglalt törvényi alapelvként megfogalmazott kötelezettségét, mely szerint a közbeszerzési eljárásban biztosítani kell a verseny tisztaságát és a nyilvánosságot;
- a beszerzés tárgyában elvégzendő szolgáltatás konkrét összege a pályázók előtt nem volt meghirdetve. A közbeszerzési eljárás lefolytatása nélküli, nagy értékű eseti szerződések megkötése jogszabályba ütközik. Mivel a Kbt. nem tesz különbséget a keret- és az eseti szerződések között, a közbeszerzési értékhatárt meghaladó összegű eseti szerződésekre közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatni.

Az Országimázs Központ nem készített részletes költségvetést, illetve előirányzat-felhasználási tervet, mellyel megsértette az Áht. 98. § (2) bekezdésében, egyben a 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Ámr.) 134. § (1) bekezdésében foglalt előírásokat („A kötelezettségvállalásnak előirányzat-felhasználási terven kell alapulnia”).

A vizsgálat megállapítása szerint ***megsértették a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról hatályban lévő 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet 3. §-ában foglalt előírásokat is***. („A könyvtári állomány ellenőrzése (a továbbiakban: leltározás), valamint állomány-nyilvántartásból való törlése egyaránt a könyvtári leltár (állomány-nyilvántartás) alapján történik.

A könyvtári állomány leltározásának módja mennyiségi felvétel, amelynél az összehasonlítást a nyilvántartások alapján a felvétel alkalmával kell végrehajtani úgy, hogy a leltározás során az állomány tételesen kerüljön a nyilvántartásokkal összehasonlításra”).).

Az egyes minisztériumok, illetve más szervek részére történt pénzeszköz-átadások és a nyújtott támogatások rendje nem került belső utasításban szabályozásra. Az átadott pénzeszközök felhasználásának ellenőrzésével nem éltek. A megállapodásokban nem rögzítették tételesen a támogatásból megvalósítandó konkrét célokat, azok naturális mennyiségét, valamint az előállítandó termékek elosztására vonatkozó döntéseket.

A MeH Ellenőrzési Főosztályának belső és a zárszámadás keretében végrehajtott külső (ÁSZ) ellenőrzések megállapításaira intézkedési tervek nem készültek, illetve amikor készült, az abban foglaltak csak részben kerültek végrehajtásra, a feladatok elmaradásának nem volt felelősségre vonással járó következménye.

Laza volt a bizonylati fegyelem az anyagi gazdálkodás területén is, melyet a Dokumentációs Tár működtetésének szabályozatlansága, a bevételezések megtörténtének és a leltári felelősség kikötésének hiánya, valamint a leltározások elmaradása igazol.

*

Összességében a KEHI vizsgálat álláspontja szerint az Országimázs Központ gazdálkodása során több esetben megsértették a vagyonkezelésre és a számvitelre vonatkozó törvényi előírásokat, valamint az e törvényeken alapuló egyéb jogszabályok rendelkezéseit.